En ding, ding värld

Göran Högberg

EUROPA

Vad har hänt med Jolly Old Europe?
Civilisationens vagga. The Old Continent. Det enkla svaret är att politikerna har tagit över.

Läste en rolig grej:
”Europa har lagt ut sitt försvar på entreprenad till USA. Sin ekonomi till Kina. Sin energiförsörjning till klimatlobbyn. Och sin arbetskraft till islamisterna.”

Snacka om att få till det!

Men även USA: Violent Populism.

Mark Thornton härleder det ökande politiska våldet i USA till den växande statsmakten och sammanbrottet för den gamla samsynen om en begränsad statsmakt.

Den österrikiska nationalekonomin är förankrad i verkligheten. Den ekonomiska politik som i dag kommer från Washington bygger på ekonomiska fantasier.

Många socialister definierar socialismen utifrån sina idealistiska mål snarare än själva processen – den ständiga utvidgningen av statens makt att med tvång ta från medborgarna.

Ekonomin försvagas, och därför stiger aktiekurserna eftersom investerarna förväntar sig att centralbanken ska göra pengar billigare.

Likhet inför lagen innebär inte att alla ska ha samma subjektiva känslor.

VAD RÖR SIG MEST JUST NU?

Upptrend och styrka: VIX (marknadens skräckindex), put/call-ratio (fler säljoptioner köps i förhållande till köpoptioner), oljebolag, olja, kanadensiska dollarn (CAD), svenska kronan (SEK) och norska kronan (NOK).

Nedtrend och svaghet: Nasdaq, silver, tillväxtmarknader (Emerging Markets), halvledarbolag (Semiconductors) och marknadsbredden på Nasdaq.

FÖRSTA VÄRLDSKRIGET – NÄR STATEN TOG ÖVER

Före första världskriget präglades stora delar av Europa av en stark framtidstro. Industrialiseringen, den internationella handeln och den tekniska utvecklingen hade skapat ett växande välstånd. Trots politiska motsättningar fanns en utbredd föreställning om att civilisationen utvecklades mot en fredligare och bättre framtid.

Sedan kom 1914 och förändrade allt.

I en föreläsning från 2004 visar den amerikanske historikern Ralph Raico hur första världskriget blev en avgörande vändpunkt i Europas historia. Kriget krossade den liberala framtidstron och öppnade dörren för en enorm expansion av statsmakten på det civila samhällets bekostnad.

Under förevändningen att försvara nationen kunde regeringarna införa omfattande ekonomisk kontroll, censur, tvångsutskrivningar och begränsningar av individens frihet. Staten tog kontroll över resurser, produktion och arbetskraft i en omfattning som tidigare hade varit svår att föreställa sig.

Raicos poäng är att krigets konsekvenser sträckte sig långt bortom slagfälten. Det förändrade också människors syn på staten och dess befogenheter. Den politiska makt som samlades under krigsåren bidrog till att lägga grunden för en ny epok av statlig intervention och centralisering.

Det som hade presenterats som tillfälliga krisåtgärder bidrog till en bestående förändring av förhållandet mellan staten och individen.

Enligt Raicos tolkning förlorade Europa därmed inte bara miljontals människoliv, utan också en betydande del av den frihet och framtidstro som hade präglat det föregående århundradet.

ETT PAR KLOKA ORD FRÅN VÅRA MISES GURUSAR

Keynesianer hävdar att statsskulden inte är något problem eftersom ”vi är skyldiga oss själva pengarna”, som om innehavarna av amerikanska statsobligationer inte skulle bry sig om huruvida de får tillbaka sina pengar eller inte. Skattebetalarna, som i slutändan får stå för notan, lämnas helt utanför resonemanget.

Det är frestande att betrakta Kina som en ekonomisk stormakt som inte går att stoppa, men den bilden behöver nyanseras. Även om Kinas statsdominerade ekonomi kan visa upp många imponerande byggprojekt finns det bakom fasaden omfattande felinvesteringar som staten fortsätter att subventionera, vilket bäddar för framtida problem.

USD/SEK – stigande trendkanal markerad med blå linjer.

US-DOLLARN

När vi talar om den långsiktiga trenden för dollarn handlar det om en utveckling som sträcker sig över flera år. Dollarn befinner sig nu i en flerårig stigande trend och någon topp är ännu inte i sikte. Jag förväntar mig nu att dollarn kommer att testa toppnivåerna från 2022, vilket kan ta upp till nio månader eller längre.

Dollarn kan ha ytterligare 15–17 procent kvar på uppsidan

Ett test av den högsta nivån från 2022 skulle innebära en uppgång till omkring 11,50 kronor, motsvarande cirka 15 procent. Därtill kommer räntan, kanske ytterligare 4,5 procent.

Om vi i stället tittar på dollarns valutaindex innebär ett test av toppen från 2022 en nivå runt 120, vilket motsvarar en uppgång på 17,2 procent.

Ränteläget i Sverige ser enligt SBAB ut så här:

- 12 månader: 2,70 procent
- 6 månader: 2,30 procent
- 3 månader: 2,25 procent
- Ingen bindningstid: 1,25 procent

I USA ser det ut så här:

- 3 månader: 4,15 procent
- 6 månader: 4,31 procent
- 12 månader: 4,43 procent

DOLLARNS TILLFÄLLIGA SVAGHET

US-dollarn genomgår nu en helt normal nedåtrekyl. Jag nämnde tidigare att den som ville ta hem en vinst kunde göra det genom att exempelvis sälja hälften av sitt innehav.

Trots dollarns tillfälliga svaghet indikerar den australiska dollarn, Singapore-dollarn och den mexikanska peson fortfarande svaghet mot den amerikanska dollarn. På längre sikt ser USD-trenden fortfarande helt okej ut.

På kort sikt har den svenska kronan stärkts mot både dollarn och euron. Därför ser USD svagare ut i svenska kronor än vad den gör sett till valutamarknaden som helhet.

LÅNGRÄNTORNA VISAR TECKEN PÅ ATT TOPPA

De långa statsobligationsräntorna i USA, Tyskland, Japan och Storbritannien ser nu ut att toppa, åtminstone för tillfället.

CBOE Volatility Index skräckindex.

MARKNADEN

VIX och guldet stiger samtidigt som Nasdaq faller.

Det är framför allt högteknologi, AI och liknande bolag som pressas.

Dessa rörelser inträffade så sent att börserna ännu inte riktigt hunnit reagera. Marknaden ser fortfarande relativt okej ut på kort sikt, bland annat när det gäller marknadsbredden. Värderingsmässigt är det däremot en helt annan historia. Se bara på de närmast galna värderingarna i New York.

Hela 60 procent av aktierna på Nasdaq ligger under sitt 50-dagars glidande medelvärde. För S&P 500 är motsvarande siffra 55 procent.

Indexet för guldgruveaktier indikerar plötsligt styrka. Samtidigt är hela 61 procent av dessa bolag fortfarande svaga trendmässigt.

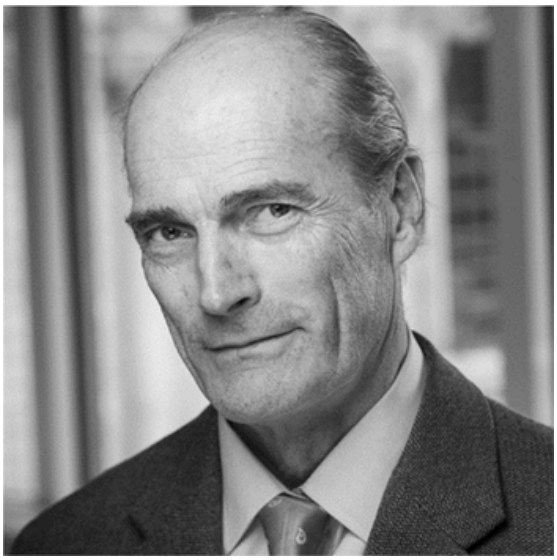
BILL BONNER

Problemet med att bli gammal är följande: Med åren samlar man på sig allt fler värdefulla erfarenheter och visdomar från verkliga livet – men man kan inte längre komma ihåg var man har lagt dem.

Men de senaste nyheterna från Frankrike väckte gamla minnen till liv! Tjutet från ambulanser och polissirener. Den stickande lukten av bränt gummi. Synen av folkmassor på gatorna ... och gendarmer som lär dem en läxa. Rök. Oväsen. Folkmassornas galenskap och bourgeoisins diskreta charm.

Videoklippen visade sammandrabbningar mellan franska studenter, tillsammans med de vanliga professionella agitatorerna, och lagens och ordningens försvarare, även kända som les flics.

Ja, med Yogi Berras odödliga ord var det ”déjà vu all over again.”

Bill Bonner är en amerikansk författare, ekonomisk kommentator och grundare av finansförlaget Agora. Han är även medgrundare av det välkända nyhetsbrevet The *Daily Reckoning* och författare till flera böcker, däribland *Empire of Debt* och *Financial Reckoning Day*.

Nasdaq 100 faller från en svag högre topp

NASDAQ 100 – BÖRJAN PÅ EN BEAR-MARKNAD?

De amerikanska småbolagen har nu vänt ned i en fallande trend och är kraftigt översålda. Det råder inte längre någon tvekan om att säljarna tagit kommandot i index som Russell 2000, köparna har förlorat kontrollen.

Nasdaq 100 har däremot klarat sig betydligt bättre. En viktig förklaring är att ett mindre antal mycket stora bolag har hållit uppe indexet. Nvidia, Apple, Microsoft, Micron, Amazon, AMD, Meta, Alphabet (Google) och Tesla står tillsammans för omkring 47 procent av Nasdaq 100. Bara Nvidia, Apple och Microsoft svarar för drygt 22 procent.

Det är en enorm koncentration. När dessa jättar går bra kan indexet fortsätta uppåt trots att en stor del av de mindre bolagen redan befinner sig i fallande trender. Men det fungerar naturligtvis också åt andra hållet. Börjar de största bolagen falla samtidigt får det stora konsekvenser för indexet som helhet.

Samtidigt har vi ett högt oljepris som successivt sprider sig genom ekonomin i form av ökade kostnader. Det handlar inte bara om dyrare bensin och diesel. Transporter, tillverkning, jordbruk, livsmedel och en lång rad andra verksamheter påverkas. Företagen måste antingen höja sina priser, acceptera lägre vinstmarginaler eller försöka minska kostnaderna på annat håll.

Vi har alltså flera faktorer som skulle kunna utlösa en bear-marknad. Men det betyder inte att Nasdaq 100 automatiskt måste falla.

Det som är överköpt kan förbli överköpt under mycket lång tid. Det har vi sett många gånger tidigare. Att en marknad är högt värderad eller att de ekonomiska förutsättningarna försämras är i sig ingen säljsignal. En stark trend kan fortsätta betydligt längre än vad de flesta förväntar sig.

Den röda linjen blir avgörande

Tekniskt sett ser vi nu de första tecknen på att den positiva trenden håller på att försvagas. Trendlinjen har brutits, vilket är en första förvarning. Men ett trendlinjebrott är inte tillräckligt för att konstatera att en bear-marknad har inletts. Det avgörande är nu om Nasdaq 100 faller under den tidigare bottnen, markerad med den röda linjen i grafen.

Om säljarna lyckas pressa ned kursen till en ny lägre lägsta har vi början på en negativ trend. Det skulle innebära att säljarna vuxit sig starkare efter det att köparna misslyckats med att driva upp indexet till en ny, tydligt högre topp.

Den tidigare bottnen är särskilt intressant. Sannolikt är det betydligt fler än våra ögon som stirrar på denna nivå. Många placerare har sina nödutgångar där, medan andra väntar på ett utbrott nedåt för att börja blanka.

Då kan det bli trångt i dörren när alla vill ut samtidigt.

Om stödet bryts är den första naturliga målnivån bottnen från början av året. Men detta scenario realiseras endast om säljarna visar sig starka nog att pressa kursen till en lägre lägsta.

Så länge den tidigare bottnen håller har vi inget bekräftat trendskifte. I så fall utgår vi tills vidare från att Nasdaq 100 fortsätter att röra sig sidledes med en svagt stigande tendens.

Det är alltså inte oljepriset, räntorna eller de höga värderingarna som slutligen avgör vår bedömning. Det är prisutvecklingen.

Vi kan ha hur många argument som helst för en nedgång, men så länge säljarna inte lyckas pressa kursen under tidigare bottnar har vi ingen statistisk fördel att basera analysen på. / Henrik Hallenborg

THE AUSTRIAN CURE (DEN ÖSTERIKISKA KUREN)

Den österrikiska nationalekonomins lösning handlar ytterst om att återgå till den ekonomiska verkligheten.

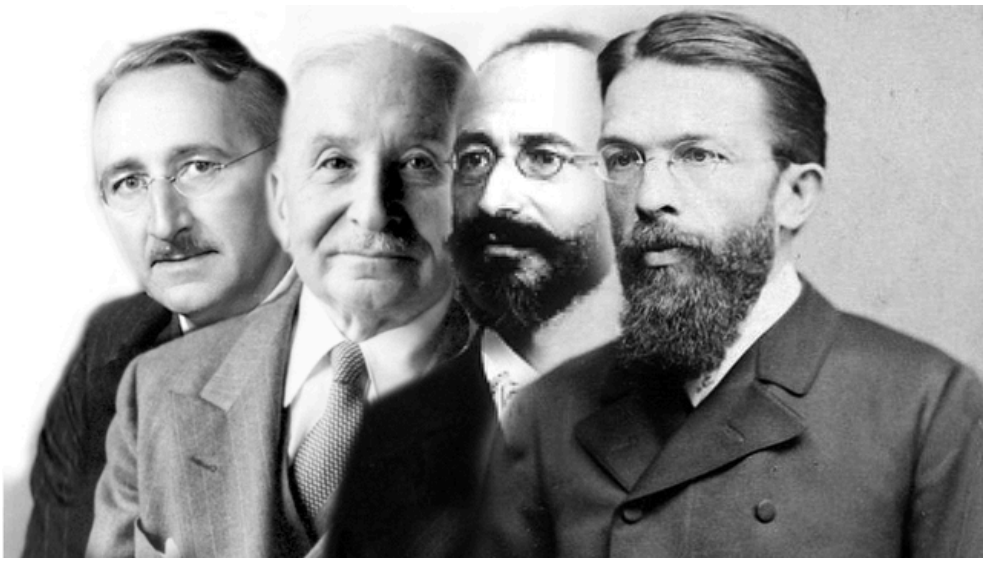
Inflation kan inte botas permanent genom att skuldbelägga företagare och handlare för att de anpassar sig till snedvridna ekonomiska incitament. Höga priser kan inte lagstiftas bort. Låga löner kan inte förvandlas till höga reallöner genom politiska dekret.

Välstånd kan inte skapas genom att låna pengar, och jämlikhet kan inte konstrueras på konstgjord väg utan att påverka den produktion som gör oss alla rikare.

Den långsiktigt hållbara lösningen är att återupprätta de institutionella förutsättningar som gör det möjligt för miljontals människor att frivilligt samordna sina ekonomiska beslut: sunda pengar, priser som speglar verkligheten, konkurrensutsatta marknader, trygg äganderätt, kapitalbildning, frihet för entreprenörer och ett system där vinster och förluster faktiskt får konsekvenser.

Detta är i grunden en filosofi som bygger på ödmjukhet. Det ekonomiska livet är alltför komplext för att kunna styras av någon kommitté, men inte för komplext för att människor som agerar fritt ska kunna samordna sina handlingar genom institutioner som de frivilligt bygger upp, förstår, prövar, förändrar och överger när de inte längre fungerar.

Den österrikiska skolans grundläggande övertygelse är att välstånd inte behöver kommenderas fram – det behöver upptäckas.

Den österrikiska nationalekonomin. Carl Menger lade grunden till skolan, Eugen von Böhm-Bawerk utvecklade teorier om kapital och ränta, Ludwig von Mises betonade marknadsekonomin och penningteorin, medan Friedrich Hayek undersökte hur kunskap samordnas genom priser och konkurrens.

POLITIKER

Schweiziska politiker överväger att överge landets mångåriga neutralitetspolitik.
Varför förstöra något som har fungerat så bra?
Politikerna har till och med lyckats ta över Alplandet. Crazy!)

IT IS A DING, DING, DING, DING WORLD!

Kommer ni ihåg den underbara filmen?

FRANKRIKE

Frankrike planerar att låna 340 miljarder euro nästa år och har ett budgetunderskott på 5,4 procent.

Vem skall låna ut alla dessa pengar, kan man fråga sig?
”Neither a borrower nor a lender be.” För du förlorar både vän och kapital, som Shakespeare sade.

Har inte dagens grodätare läst Shakespeare? Sannolikt inte. Vad de verkar pyssla med är i stället att idealisera sin blodiga revolution. Vilket ”torde” leda till, ceteris paribus, att ingen vågar låna ut pengar till dem.

Ingen ”normal” människa skulle göra detta.

Dock finns det numera ECB, EU, euron och en massa byråkrater som gör karriär genom att låna ut pengar till La France.

Som vanligt vinner byråkraterna – tills den oundvikliga finanskrisen infinner sig.
”Just you wait and see!”

Önskar er en trevlig vecka! Den ser solig ut, men jag skulle tro att finansmarknaderna struntar i det.
Ha de’, som vårt brödrafolk säger!
GÖRAN